

OP HET KRUISPUNT VAN DE GROENE ECONOMIE

Een kansrijke toekomst voor de Veenkoloniën

Verkiezingsprogramma GroenLinks Pekela, Stadskanaal en Veendam

Voorwoord

Dit verkiezingsprogramma is anders dan anders, omdat we verschillende perspectieven met elkaar verbinden en daardoor sterker staan. Voor de inwoners van onze drie gemeenten wil GroenLinks een gezamenlijk perspectief bieden, waarbij de mogelijkheden en kansen die de Veenkoloniën bieden als uitgangspunt dienen.

Een perspectief

- op groene werkgelegenheid,
- op ruimte voor vernieuwende initiatieven,
- op deelname voor iedereen aan de samenleving in dorp of wijk,
- op een respectvolle omgang met natuur en milieu.
- op een duurzame samenwerking van de drie gemeenten

Wij leven in een kansrijke regio. Het komt er de komende vier jaar op aan om die kansen ook te benutten. Dat kan door niet alleen te denken in problemen, maar vooral ook in kansen en oplossingen. Dit kan slagen als men over de eigen schotten durft te kijken, de samenwerking te zoeken en deelname van alle inwoners als uitgangspunt neemt. GroenLinks nodigt alle politieke organisaties, inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties daartoe uit. De gemeenten zullen daarin een faciliterende en stimulerende rol moeten vervullen, waarbij vernieuwing van het beleid voorop staat.

GroenLinks staat daarbij voor:

- meer werk door te investeren in de banen van de toekomst;
- een schone economie en dat zorgt voor banen en nieuwe activiteiten;
- één samenleving op basis van wederzijds respect en het ontspannen omgaan met verschillen, een gemeenschap waarin mensen worden verbonden en verenigd;
- menselijke zorg binnen alle domeinen, waarbij wensen van mensen centraal staan en niet structuren of organisaties;
- mensen niet langer worden achtervolgd met onnodige- en wantrouwende regels;
- mensen volop de kans krijgt om volwaardig partner te zijn bij initiatieven en daarmee iedereen profijt heeft van een initiatief.
- het gedegen benutten van de talenten van mensen, van jongs af aan en gedurende het gehele mensenleven, dit binnen een lerende omgeving, waarin iedereen met zelfvertrouwen zijn of haar weg in de samenleving kan vinden.

Met dit programma geven wij daar invulling aan, waarbij samenwerking, meedoen en zeggenschap van inwoners de kernpunten zijn.

Groene werkgelegenheid, de motor voor werk in de regio

Werk voor iedereen is hét vraagstuk in onze regio, waarvoor alles uit de kast moet worden gehaald om dat te bereiken. Nieuwe mogelijkheden bieden zich aan en het is nu het moment om deze ook te benutten.

Om de effecten van klimaatverandering in goede banen te leiden, het meer en meer wegvallen van eigen gasvoorraden en gelet op de internationale verhoudingen, dat alles vraagt om een circulaire economie. En, noodzaakt om woningen en gebouwen energiezuinig te maken en te voorzien van (in) eigen schone energiebronnen. Dat realiseren, levert nieuwe werkgelegenheid op, een kans die zeker moet worden benut om mensen te laten participeren op de arbeidsmarkt.

Op deze terreinen ontwikkelen de drie gemeenten een gezamenlijke visie en beleid om de klimaatdoelen ook lokaal te realiseren. Het zou goed zijn als de gemeentelijke organisaties zelf ook het goede voorbeeld geven met energiebesparing en duurzame opwekking: hiermee creëer je direct groene banen als het gaat om aanbestedingen, vervoer etc.

Prioriteit hebben daarbij:

- Een ambitieus programma voor het realiseren van energie neutrale dorpen en wijken met als doel CO2-reductie en vergroten van de leefbaarheid.
- Stimuleren van lokale en regionale initiatieven van energiecoöperaties op het gebied van energieopwekking.
- Ondersteuning van innovatieve initiatieven vanuit het bedrijfsleven die een bijdrage leveren aan de circulaire economie, zoals de hennepverwerking in Oude Pekela.
- Faciliteren van platforms van inwoners en ondernemers die op dit gebied willen samenwerken.
- Werkgelegenheid is de basis voor een gezonde lokale economie. De focus moet daarbij liggen op het MKB, het stimuleren van kleinschalige innovatieve bedrijven.
- Samen met de ondernemersverenigingen in de drie gemeenten wordt een nieuw platform opgericht dat samen met kennisinstellingen ondersteuning biedt aan bestaande en nieuwe, innovatieve werkgelegenheid.
- Initiatieven om te komen tot een gebiedscoöperatie voor de Veenkoloniën kunnen op actieve ondersteuning van de drie gemeenten rekenen.

Klimaatakkoord voor de Veenkoloniën

GroenLinks wil dat op lokaal niveau werk wordt gemaakt van de uitvoering van het Klimaatakkoord van Parijs. De drie gemeenten werken daarin nauw samen:

- De drie gemeenten formuleren samen met inwoners, netwerkbedrijf, energie-initiatieven en andere belanghebbenden in 2018 een Omgevingsvisie Energie. Daarin wordt beleid vastgelegd met betrekking tot de lokale warmtevoorziening, energiebesparing, duurzame opwek (zon, wind en biogas) en duurzame mobiliteit.
- Om te komen tot CO₂-arme woningen is het nodig om de fossiele energie af te bouwen. De drie gemeenten kiezen ervoor om de lokale warmtevoorziening te verduurzamen. We kiezen voor energiezuinige nieuwbouw en is alle geplande nieuwbouw zo snel als mogelijk (aard)gasloos.
- De gemeenten nemen het initiatief om samen met bewoners, energie-initiatieven, netbeheerder en woningcorporaties een plan van aanpak te maken om bestaande woonwijken te verduurzamen.
- De gemeentes gaan middels leningen, subsidies en informatie zoals het energieloket sterk inzetten op verduurzaming van de bestaande bouw en op het tegengaan van de zogenaamde energiearmoede.
- De gemeente is verplicht vanuit de Wet Milieubeheer ook de grote energieverbruikers energie te laten besparen. De komende Raadsperiode wordt in samenwerking met de Provincie ingezet op energiebesparing bij grootverbruikers en MKB.

Stadskanaal:

- *MKB en winkeliers in het algemeen en in het bijzonder in het centrum van de plaats Stadskanaal worden gestimuleerd zich te gaan profileren op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemerschap en alle maatregelen te nemen om duurzaam te zijn en dit te activeren en het te stimuleren.*

Veendam:

- *Energieneutrale gemeente: Alle gebouwen van de gemeente en de openbare scholen (met name: de nieuwe Winkler Prins Campus) dienen voorzien te worden van zonnepanelen.*
- *GroenLinks pleit voor het plaatsen van laadpalen voor elektrische auto's bij alle winkelcentra en bij de Winkler Prins Campus.*

Pekela:

- *In navolging van Boven Pekela, worden plannen gemaakt voor het energieneutraal maken van Nieuwe en Oude Pekela. Voor de huurwoningen worden daarvoor afspraken gemaakt met Acantus.*

Economie

GroenLinks staat voor een actief beleid om bedrijven aan te trekken die werken aan een circulaire economie, door gebruik van bio based grondstoffen uit de regio, maakindustrie en recycling. De regio biedt kansen door op het kruispunt van kennis (universiteit Groningen), chemie (Delfzijl) en agro (Veenkoloniën) te zitten.

Groen, diervriendelijk en duurzaam

Vergroening en verduurzaming van onze samenleving is van groot belang. Groen is voor GroenLinks ook behoud van onze natuur, onze landschappen, rust en ruimte. Aandacht voor biodiversiteit.

Dieren krijgen verzorging en aandacht. Dieren moeten naar buiten kunnen en vrij kunnen bewegen. Mishandeling en verwaarlozing van dieren wordt aangepakt. Blijvende aandacht voor diervriendelijk maaibeeld. Activiteiten ontwikkelen voor vermindering bijensterfte.

GroenLinks wil geen megastallen, maar duurzame en innovatieve ontwikkelingen in de landbouw en veeteelt stimuleren. Ontwikkelingen die positief zijn voor de gezondheid, diervriendelijkheid en milieu.

De drie gemeenten gaan samenwerken aan een omgevingsvisie, waar onder andere zonneparken in voorkomen en waarin participatie een voorwaarde voor aanwijzing van locaties in het bestemmingsplan is.

GroenLinks is tegen het verder ontwikkelen van grootschalige windparken in ons gebied. Daar waar ze al gepland staan, worden de inwoners ruimhartig gecompenseerd. Wij zien wel kansen voor kleinschalige en kleine windmolens bij agrarische bedrijven en voor lokale elektriciteitsvoorziening. Ook hier geldt dat participatie van omwonenden bij de ontwikkeling een voorwaarde is.

Alle openbare verlichting wordt in de komende raadsperiode voorzien van ledverlichting. De drie gemeenten maken daarvoor een gezamenlijk plan om daarmee schaalvoordelen te benutten.

Afval voorkomen is belangrijk, wat rest is vervolgens bestemd voor hergebruik door middel van (nieuwe) economische activiteiten. Hierin is de gemeente activerend, stimulerend en faciliterend. In het licht wil ook GL werken met *ja/ja* sticker. Dit wil zeggen, dat alleen in deze brievenbussen reclamefolders e.d. ongevraagd bezorgd mogen worden. Dit betekent, dat scholen en clubs, minder inkomsten kunnen genereren door oud papier te verzamelen en door de gemeente financieel worden gecompenseerd. Verder hoeven inwoners, die krap wonen, thuis minder oud papier apart te houden.

Pekela:

- *Nota dierenwelzijn Pekela evalueren en voorgestelde maatregelen uitvoeren.*
- *Het hebben van een huisdier brengt verantwoording mee. Studies hebben aangetoond dat bv. een hond de sociale contacten verbetert, eenzaamheid vermindert en ook lichamelijk gezond is. Daarom pleiten wij voor afschaffing van de hondenbelasting in de komende jaren.*

Gas- en magnesiumwinning (en kernenergie)

Grote delen van de provincie ondervinden ernstige gevolgen van de winning van aardgas. Ook in de Veenkoloniën wordt aardgas gewonnen in een aantal kleinere gasvelden. GroenLinks is tegen de exploitatie van nieuwe gasvelden in ons gebied. Ook bij de winning van magnesium moet de veiligheid van de bewoners vooropstaan. Waar aantoonbare schade ontstaat aan bebouwing dient compensatie (vooraf) geregeld te zijn.

Naast de sluiting van kolencentrales is GroenLinks voor het sluiten van de kerncentrale nabij Lingen, vlak over de grens met Duitsland. Het preventief verstrekken van jodiumpillen aan de bevolking is geen antwoord op de onveiligheid van die kerncentrale. Daarom moet er samen met andere grensgemeenten en provincies druk uitgeoefend worden voor een snelle sluiting van deze centrale.

Geen kernafval in lege gasvelden en zoutcavernes in ons gebied.

Bereikbaarheid en duurzame mobiliteit

Voor de ontwikkeling van onze regio is bereikbaarheid van groot belang. De drie gemeenten trekken gezamenlijk op voor:

- Het realiseren van het verlengen van de spoorverbinding van Veendam via Stadskanaal naar Emmen.
- Het stimuleren van snel internet ook in de kleine kernen om het wonen en werken op het platteland aantrekkelijk maken.
- Mobiliteit die om aandacht vraagt vanwege de energietransitie, in samenwerking met het bedrijfsleven, bijvoorbeeld door middel van het aanpassen van de infrastructuur, zoals het plaatsen van meer laadpalen.

Stadskanaal:

- *Nu het stadscentrum van de plaats Stadskanaal een opknapbeurt krijgt, biedt dit de kans, om dat centrum en vastgoed, duurzaam te maken in het licht van de energietransitie. Stadskanaal kan hiermee op de kaart worden gezet als voorbeeldproject in Nederland.*
- *De aansluiting van de gemeente Stadskanaal op het openbaar spoor netwerk dient met spoed te worden gerealiseerd en het station komt op de locatie van de voormalige Philipsterrein.*

Veendam:

- *Onderzoeken of het mogelijk is een pendeltrein Veendam-Zuidbroek v.v. te realiseren, die aansluit op de spitsneltrein Groningen-Winschoten v.v.*
- *De Veendammer stadsbus blijft ondersteund.*

Pekela:

- *Het realiseren van een overdekte centrale bushalte in het centrum van Oude Pekela, ook voor Taxi Plus.*
- *Oplaadpunten voor elektrische auto's en fietsen in de centra en bij culturele- en sportaccommodaties.*
- *Veilige fietsroutes voor schoolgaande kinderen.*
- *Commerciële initiatieven voor zonneparken krijgen alleen medewerking als de bevolking daarin mee kan participeren en bij de ontwikkeling worden betrokken.*

Armoedebestrijding en inkomen

Een groot aantal inwoners van de drie gemeenten heeft een laag inkomen, is kwetsbaar en heeft weinig perspectief op werk. Maar ook voor deze groepen zijn er, juist als het economisch beter gaat, kansen. GroenLinks wil dat iedereen in onze gemeenten een fatsoenlijk bestaan kan opbouwen. Iedereen moet kunnen meedoen, via een betaalde baan, vrijwilligerswerk of op school. Als het mensen zelf niet lukt om een baan te vinden, dan willen wij dat de gemeente helpt. De gemeente mag mensen nooit in de steek laten. Daarom willen wij dat in de drie gemeenten:

- Opleiding naar werk de hoogste prioriteit krijgt, omdat het hebben van duurzaam betaald werk bij armoedebestrijding helpt.
- De gezamenlijke aanpak van het armoedebeleid wordt verbeterd, zodat meer mensen daar gebruik van kunnen maken.
- De regels van de bijstand en WW worden aangepast en waar mogelijk versoepeld, zodat het loont om (tijdelijk) werk aan te nemen en -indien nodig- teruggeschakeld kan worden naar een uitkering zonder bureaucratische rompslomp.
- Preventie in de schuldhulpverlening wordt uitgebreid.
- De collectieve verzekeringen voor specifieke doelgroepen worden verbeterd waarbij het eigen risico voor minima is meeverzekerd.
- Een (regionale) pas wordt ingevoerd, die aan minima gratis wordt verstrekt.
- De voedselbank op financiële ondersteuning van de gemeenten kan rekenen.
- Het sociale beleid van de gemeenten voortdurend wordt geëvalueerd, onder meer door actief overleg met gebruikers van de diverse regelingen.
- Het lokaal welzijnswerk, dat belangrijk is bij de ondersteuning van kwetsbare groepen, daarvoor voldoende ruimte moet krijgen.
- Bij de aanpak van armoede ook wordt gekeken naar het beperken van de hoge kosten voor aardgas door slechte isolatie van de huurwoningen.

Kansen voor jongeren in de regio

Het is een gegeven dat veel jongeren na hun opleiding uit onze regio vertrekken. Dat heeft verschillende oorzaken, zoals het gebrek aan werk, maar ook een beperkt aanbod van (cultuur) voorzieningen voor jongeren. Ook hiervoor kunnen de drie gemeenten gezamenlijk beleid ontwikkelen.

- Behoud van opleidingen en opleidingen die beter aansluiten bij (nieuwe) werkgelegenheid in de regio.
- Betaalbare huisvesting voor jongeren en jonge gezinnen stimuleren.
- (Culturele) voorzieningen voor en van jongeren faciliteren.
- De inzet van het jongerenwerk voor preventie, begeleiding en het organiseren van activiteiten samen met jongeren bevorderen.

- Jongeren worden actief betrokken bij het beheer en de exploitatie van de bestaande jongerencentra.
- Creëren van creatieve broedplaatsen: ombouwen van karakteristieke panden tot werkplekken voor start-ups.

Veendam:

- *GroenLinks wil het Lloydsterras (nabij het station) benutten voor de bouw van betaalbare appartementen (sociale huur en koopwoningen voor starters), teneinde studenten en young professionals te behouden voor de Parkstad. Veendam als "buitenwijk van Groningen".*

Pekela:

- *Met Acantus worden afspraken gemaakt over de beschikbaarheid van betaalbare huurwoningen voor jongeren.*

Zorg op menselijke maat

GroenLinks wil betaalbare zorg voor iedereen, hulp en zorg die dicht bij de inwoners wordt georganiseerd.

Het aantal ouderen en zorgbehoevenden in onze drie gemeenten is groot en vraagt om een gecoördineerde aanpak waarbij de nabijheid van zorg gewaarborgd blijft. Dat kan het best als de drie gemeenten op dit gebied samenwerken:

- Samenwerking op het gebied van de WMO en zorgvoorzieningen in de drie gemeenten om deze te verbeteren en eigen bijdragen te beperken.
- Nabijheid van zorg garanderen door voldoende zorgvoorzieningen in de dorpen.
- Stimuleren van domotica in de zorg om zelfstandigheid van ouderen en hulpbehoevenden te vergroten.
- Samenwerking tussen mantelzorgers, vrijwilligers en professionele organisaties faciliteren.
- Extra aandacht is nodig voor jongeren met ernstige psychische problemen. De gemeenten maken met de GGZ en Jeugdgezondheidsinstellingen daar bindende afspraken over op basis van:
 - o Eén loketprincipe
 - o Niet grensgebonden en
 - o 24-uurs bereikbaarheid
- Vanuit het Centrum van jeugd en gezin, Huis van de Sport en het lokale welzijnswerk worden informatiebijeenkomsten/ activiteiten georganiseerd voor jong en oud over leefstijl, roken, drank en drugsgebruik.

Veendam:

- *Circulatieplan hergebruik hulpmiddelen zieken- en ouderenzorg: een gemeentelijk verzamel- en uitgiftepunt opzetten van hulpmiddelen (rollators, trapliften e.a.) i.s.m. Wedeka en de Kringloopwinkel. Dit gaat verspilling tegen (duurzaam) en het biedt financieel zwakkere ouderen en zieken gratis of betaalbaar kwalitatief goed 2^e hands materiaal (sociaal).*

Stadskanaal:

- *Eenzaamheid bestrijden in de wijken en de dorpen vanuit de buurthuizen, door welzijnswerkers en thuiszorg in kaart brengen waar eenzame mensen wonen en stimuleren om mee te doen aan activiteiten.*

Onderwijs, sport en cultuur

Kinderen hebben recht op goed onderwijs en een veilige woon- en leefomgeving. Een breed aanbod van scholen van basis- en voortgezet onderwijs tot volwasseneneducatie moet waarborgen dat ieder zijn of haar talenten kan ontwikkelen. In de drie gemeenten is een breed aanbod van culturele voorzieningen die wij ook voor de toekomst willen behouden. Samenwerking is daarvoor belangrijk.

Sportvoorzieningen zijn voor een gezonde ontwikkeling van iedereen, maar zeker ook van kinderen van levensbelang. De vele vrijwilligers die de verenigingen levend houden zijn van onschatbare waarde. Belangrijk zijn ook de sportvoorzieningen in de openbare ruimte (toestellen voor buitenfitness, parcours voor hardlopen, etc.).

Veendam:

- *De gemeente maakt middelen vrij om muziekverenigingen, educatieve kunstprojecten en sportactiviteiten te ondersteunen, met name voor de jeugd. Naar voorbeeld van de Groninger "Stadjespas" introduceren we een "Parkstadpas", voor de lagere-inkomensgroepen.*

Onderwijs

GroenLinks wil het huidige aanbod aan onderwijsvoorzieningen handhaven inclusief peuterspeelzalen en kinderopvangvoorzieningen. Daar waar scholen teruglopen in leerlingenaantal zullen de gemeenten een actieve rol vervullen bij mogelijke fusies tussen scholen. Het behoud van openbaar toegankelijk onderwijs staat voorop. GroenLinks hecht veel waarde aan het behoud van decentrale voorzieningen voor voortgezet onderwijs in o.a. Oude Pekela.

Ieder kind verdient passend onderwijs. Scholen moeten de mogelijkheden bieden om binnen de wettelijke kaders in te spelen op de individuele behoeften van kinderen.

Daar waar mogelijk worden bij scholen buitenlokalen gesitueerd ten behoeve van natuuronderwijs en betrokkenheid bij natuur en landschap.

Voor leerlingen die onderwijs volgen binnen of buiten onze gemeenten is een goede en veilige bereikbaarheid per fiets en openbaar vervoer belangrijk.

De gemeente voert een actief beleid om ouderen te stimuleren opleidingen te volgen om zo actief te blijven in de samenleving.

Sport en cultuur

Sport- en culturele verenigingen worden gestimuleerd en gefaciliteerd om samen te werken en krachten te bundelen, zowel organisatorisch als bij het gebruik van accommodaties en faciliteiten. GL wil de bestaande sportvoorzieningen incl. de zwembaden in stand houden.

GroenLinks vindt kunst en cultuur van grote maatschappelijke waarde en maakt zich sterk voor een gevarieerd cultureel klimaat in de Veenkoloniën. De gemeente neemt in haar begroting jaarlijks een apart bedrag op voor culturele activiteiten, waaronder voor jongeren. Culturele organisaties en kunstenaars worden gestimuleerd tot meer samenwerking en gezamenlijke activiteiten. Basisscholen, maar ook buitenschoolse opvang krijgen middelen voor kunst en cultuur. De gemeenten blijven de muziekscholen in ons gebied subsidiëren, om het muziekonderwijs met name voor kinderen te stimuleren. De bestaande bibliotheekvoorzieningen worden gehandhaafd en voor iedereen toegankelijk en aantrekkelijk gemaakt om lezen van jong tot oud te bevorderen.

Pekela:

- *De gemeente Pekela zoekt weer aansluiting bij de muziekschool in Veendam om kinderen blijvend mogelijkheden te bieden op muziekonderwijs. Het muziekonderwijs op de basisscholen blijft gehandhaafd.*

Prettig leven en wonen in de Veenkoloniën

Leefbaarheid

GroenLinks zet zich in voor de leefbaarheid van de kernen in onze gemeente. Elk gebied heeft zijn eigen wensen en ideeën en wil een eigen aanpak. Leefbaarheid is ook een bloeiend verenigingsleven: sport, cultuur en andere mogelijkheden om zelf actief te kunnen zijn. Inwoners spelen hierbij een sleutelrol. Zij nemen de regie, de gemeente ondersteunt. Daarom zetten wij ons samen met inwoners, dorpsraden, verenigingen en organisaties in om voorzieningen en (sport)accommodaties te behouden en toekomstbestendig te maken.

GroenLinks wil daarom dat er een gezamenlijk duurzaamheidsbeleid komt voor de kernen waarbij woningverbetering, levensbestendigheid en het energiezuinig maken van woningen en voorzieningen voorop staat. Leefbaarheid betekent ook voldoende huurwoningen voor jong en oud. Voor jongeren passende woonruimte. Voor ouderenwoningen die geschikt zijn voor bewoners die zorg nodig hebben.

Stadskanaal:

- *De sloop van het winkelblok aan de NAVO-laan en daardoor ruimte geven aan ontwikkeling van het winkelcentrum: groen, duurzaam en eventueel parkeerplaatsen.*
- *Aanpak 'rotte kiezen'. Ondanks pogingen in de afgelopen raadsperiode zijn de resultaten nihil. In de aanloop tot de nieuwe omgevingswet (in 2021) zal de gemeente formele maatregelen moeten nemen om dan sterk te kunnen staan. Tot nu toe heeft de gemeente geen gebruik gemaakt van de mogelijkheden in de wet- en regelgeving. Terwijl deze lekken een grote ergernis is bij burgers.*
- *De open gebieden in het centrum groen houden en groener maken. Verder, meer kunstobjecten plaatsen (met een wandelroute daarlangs).*
- *Doorgang Stadshart: deze situatie zo houden en daarmee geen doorgang geven aan het verkeer richting Navolaan. Niet het Raadhuisplein ook gaan inzetten voor het parkeren.*

Veendam:

- *Rust, ruimte, behoud van het vele groen. Maak van het Julianapark een echt centraal stadspark. Bij de WOP naast het gemeentehuis plaatst de gemeente twee stenen schaaktafels en in de 'vergeten' hoek (Julianalaan-Oosterdiep) pleit GL voor de aanleg van een wild bloemenperk en bankjes en/of picknicktafels.*
- *Er dient weer een bruggetje te komen van het Julianapark naar de begraafplaats.*
- *Behoudens op het Lloydsterras, bouwt de gemeente geen nieuwe woonwijken, maar lege plekken in de bestaande woonwijken eerst opvullen.*
- *Beter onderhoud aan de fietspaden.*

Pekela:

- *Om bewegen te stimuleren worden in de parken in Oude en Nieuwe Pekela fitnessroutes met toestellen aangelegd. Wandelroutes en fietsroutes aanleggen met verbinding naar omliggende gemeenten. Wandelroutes/ommetjes aanleggen met informatie.*

Wonen en woonomgeving

Speerpunt voor burgers en gemeenten is het kwalitatief verbeteren van de woningvoorraad. Levensbestendig bouwen en verbouwen wordt gestimuleerd. Voor het verbeteren, verduurzamen en levensloopbestendig maken van de bestaande woningen worden in de drie gemeenten een revolverend fonds gerealiseerd of uitgebreid, om met lage rente leningen dit voor particulieren mogelijk te maken.

Met de woningcorporaties worden afspraken gemaakt om ook de bestaande huurwoningen duurzaam en levensloopbestendig te maken. Voldoende en goede spreiding van betaalbare huurwoningen, starterswoningen en zorgwoningen voor jong en oud. Duurzaam bouwen en

het verduurzamen van bestaande woningen wordt actief gestimuleerd in de drie gemeenten. Er komen leefbaarheidsbudgetten waaruit financiële bijdragen voor burgerinitiatieven worden verstrekt, die de leefbaarheid in een dorp, buurt of wijk kunnen versterken.

Veenkoloniën, gastvrij

De Veenkoloniën kennen een geheel eigen geschiedenis die door de inrichting van het gebied en de verschillende musea en toeristische attracties prachtig in beeld is gebracht. Het historisch erfgoed moet worden gekoesterd. Het Veenkoloniaal Museum, de STAR, maar ook andere initiatieven als het vastleggen van de historie van de kartonindustrie door SIEPCO, verdienen ondersteuning.

Toerisme

GroenLinks wil dat de gemeenten samen investeren met ondernemers en toeristische organisaties in de promotie van de Veenkoloniën als vakantiegebied en zich inspannen om de Veenkoloniën op de werelderfgoedlijst te krijgen.

De gemeente investeert samen met ondernemers en toeristische organisaties om de Veenkoloniën als vakantiegebied voor wandelaars, fietsers, cultuur- en natuurliefhebbers te promoten.

Er wordt actief samenwerking gezocht met Westerwolde en Oldambt om Oost-Groningen in al zijn verscheidenheid landelijk en internationaal in beeld te brengen, door een totaal toeristisch product van de regio aan te bieden.

GroenLinks wil particuliere initiatieven ondersteunen om kunstzinnige-en culturele activiteiten (podium) te ontwikkelen.

Eigenaren van monumentale panden worden actief begeleid bij onderhoud en renovatie.

Veilige gemeenten

Alle inwoners van onze gemeenten hebben recht op een veilige woon-leef-en werkomgeving. Van de inwoners wordt verwacht dat zij medeverantwoordelijk zijn, zodat deze in gezamenlijkheid wordt gerealiseerd.

Lokale politiezorg dient toegankelijk te blijven. In de kerndorpen van de gemeenten dient de wijkagent zichtbaar aanwezig te zijn. Politieposten in de kerndorpen blijven bestaan.

De gemeente voert samen met maatschappelijke organisaties en scholen een actief voorlichtingsbeleid om alcohol- en drugsgebruik onder jongeren tegen te gaan.

Afspraken met horecaondernemers worden strikt nageleefd. Horecaondernemers hebben een actieve rol in het voorkomen van drankmisbruik, in het bijzonder drankmisbruik door jongeren. Voor GroenLinks is achttien jaar de absolute ondergrens voor het gebruik van alcohol in horecagelegenheden binnen onze gemeente.

GroenLinks staat positief tegenover vervoersmogelijkheden (discobussen) door horecaondernemers.

Open en uitnodigende gemeenten

Participatie en zeggenschap

GroenLinks wil werken aan een open en respectvolle samenleving, waarin je kunt zijn wie je bent en kunt zeggen wat je vindt. Dit kan alleen als de democratie goed functioneert, grenzen worden bewaakt en rechten beschermd.

Een open gemeente is er voor haar inwoners. Inwoners moeten serieus genomen worden en tijdig kunnen meepraten over beslissingen over hun woonomgeving en daar ook daadwerkelijk invloed op hebben. Participatie mag geen loos begrip zijn, maar moet zeggenschap van inwoners waarborgen. Belangrijk is een open discussie, waarbij ieders mening wordt gerespecteerd.

De inwoners dienen vroegtijdig betrokken te worden bij belangrijke beleidsbeslissingen zoals bij grote ruimtelijke projecten. Inspraak is belangrijk. De gemeente overlegt periodiek met vertegenwoordigers vanuit de bevolking. Uitgangspunt is dat voor inwoners duidelijk moet zijn op welke wijze zeggenschap en inspraak in het besluitvormingsproces wordt geregeld.

De gemeenten worden steeds meer faciliterende, dienstverlenende gemeenten in plaats van alles zelf uitvoerende gemeenten. Dat betekent meer ruimte voor en vertrouwen in initiatieven vanuit de samenleving door inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Openheid staat voorop. GroenLinks pleit voor de Wet Open Overheid (WOO). De gemeente moet transparant zijn: toegang tot publieke informatie is een recht van inwoners en het verplicht de overheid tot openbaarmaking van bepaalde categorieën van informatie.

De gemeente moet informatie proactief beschikbaar stellen en aanbieden, via sociale media en traditionele media. Hiermee vergroot je het verantwoordelijkheidsgevoel voor je eigen gemeente en draagvlak bij inwoners. Stukken moeten niet te snel als vertrouwelijk en geheim behandeld worden.

Onze vrijwilligers in de drie gemeenten zijn goud waard. Zij leveren een belangrijke bijdrage voor het leefbaar houden van dorpen, buurten en wijken.

Vrijwilligers kunnen rekenen op ondersteuning en waardering, o.a. door een budget voor bewonersinitiatieven en een jaarlijks te organiseren vrijwilligersdag.

De Veenkoloniën zijn van oudsher een gebied dat open staat voor vreemdelingen die hier hun boterham wilden verdienen en hun leven inrichtten.

In die traditie wil GroenLinks dat de gemeenten openstaan voor vluchtelingen die door oorlog en geweld hier een veilig heenkomen zoeken.

De gemeenten blijven ook de komende jaren bereid om asielzoekers op te vangen als daartoe verzoeken komen.

Statushouders zijn welkom en worden voldoende begeleid om te integreren in onze samenleving. Daarvoor worden ook voldoende middelen uitgetrokken.

Ontmoetingsmogelijkheden met de lokale bevolking en organisaties worden actief bevorderd.

Samenwerking, hét antwoord voor een kansrijke toekomst

In ons programma zijn participatie en samenwerking de sleutelbegrippen voor een kansrijke toekomst voor de drie gemeenten. De ambtelijke samenwerking tussen de gemeente Pekela en Veendam heeft zijn vruchten afgeworpen. Maar in de praktijk blijkt deze ambtelijke samenwerking kwetsbaar met als gevolg veel kostbare inhuurkrachten.

Uitbreiding van die samenwerking met de ambtelijke organisatie van Stadskanaal brengt meer kennis en kunde in één organisatie samen, waardoor voor de toekomst op cruciale beleidsterreinen met meer succes nieuw beleid kan worden ontwikkeld.

Om die samenwerking ook daadwerkelijk te laten slagen, stelt GroenLinks voor dat de ambtelijke samenwerking tussen de gemeenten Pekela, Veendam en Stadskanaal op de volgende beleidsterreinen wordt geïntensiveerd, op de gebieden van klimaat en duurzaamheid, werk en armoedebeleid, leefbaarheid en kernenbeleid en innovatief economisch beleid.

Herindeling: Nieuwe kansen voor een gezamenlijk perspectief ?

Herindeling is niet meer een ver van mijn bed show. In de hele provincie Groningen worden fusies tussen gemeenten voorbereid of zijn al gerealiseerd. Een herindeling tussen de drie gemeenten Pekela, Stadskanaal en Veendam is dus een reëel perspectief, ondanks het feit dat alleen Veendam vooralsnog tegen een herindeling stemde.

Er is met een herindeling veel te winnen als het gaat om de inwoners van de Veenkoloniën perspectief te bieden op een krachtig bestuur, een op alle terreinen kwalitatief betere ambtelijke organisatie, die toegerust is om een nieuwe innovatieve aanpak samen met burgers, bedrijven en organisaties te realiseren.

Willen wij van de Veenkoloniën een kansrijk gebied maken, dan moeten we wel onze krachten bundelen tussen (met) burgers en burgerinitiatieven, met platforms van bedrijven en kennisinstellingen, met innovatieve organisaties in de zorg, energiecoöperaties, klimaat initiatieven en een effectieve armoedebestrijding met perspectief op werk. Gemeenten moeten daarbij een stimulerende rol vervullen.

Schaalvergroting en schaalverkleining

Bestuurlijke schaalvergroting moet samengaan met schaalverkleining, waardoor op lokaal niveau inwoners meer zeggenschap krijgen over hun eigen leefomgeving en meer ruimte wordt geboden aan initiatieven vanuit burgers en ondernemers in onze regio.

Dat is voor GroenLinks een belangrijke voorwaarde omdat daarmee voorkomen kan worden dat de afstand tussen bestuurders en inwoners wordt vergroot.

Wij stellen de volgende maatregelen voor:

- Een actief kernenbeleid
- Dat alle dorpen, kernen en wijken samen met de inwoners een gebiedsvisie wordt opgesteld, waarin vastgelegd wordt wat nodig is om de leefbaarheid te verbeteren.
- Een duurzaamheidsvisie is daar onderdeel van.
- Het uitgangspunt hanteren dat toegankelijke en betaalbare voorzieningen en nabije dienstverlening worden behouden.
- Samen met de bewoners een meerjarenplan van aanpak opstellen om de doelen te realiseren.
- Dat onderzocht wordt of gekozen wijk- en dorpsraden met een jaarlijks vastgesteld budget per wijk, een bijdrage kunnen leveren aan de lokale democratie.

- Dichtbij besturen vasthouden door herkenbaarheid en benaderbaarheid van bestuurders te waarborgen in een nieuwe gemeente.

Voor een kansrijke ontwikkeling van de Veenkoloniën op het gebied van wonen, werken en innovatie biedt één ambtelijke en bestuurlijke organisatie meer mogelijkheden om initiatieven vanuit bewoners, bedrijven en instellingen te ondersteunen en deze de ruimte te geven:

- Voor het benutten van de kansen voor nieuwe en groene werkgelegenheid.
- Voor het ook op termijn behoud van voorzieningen.
- Voor een gecoördineerde aanpak van de krimpproblematiek.
- Voor het versterken van het midden- en klein bedrijf (mkb).
- Voor het ruimte bieden aan ondernemers op het gebied van innovatie en samenwerking.
- Voor het behoud van en het realiseren van nieuw scholingsmogelijkheden voor jongeren in de regio.
- Voor het realiseren van een duurzame toekomst van de Veenkoloniën.

Het versterken van de ambtelijke organisatie en het vergroten van de bestuurskracht is daarvoor een belangrijke voorwaarde, die met een herindeling kan worden gerealiseerd.

Tot slot

GroenLinks wil investeren in een groene en duurzame gemeente. In het slimmer en efficiënter organiseren van de zorg. In het behoud en verbeteren van voorzieningen en een innovatief economisch beleid om nieuwe werkgelegenheid te scheppen.

GroenLinks stelt daarom voor dat de drie gemeenten in de op te stellen begrotingen extra geld uittrekken voor nieuw te ontwikkelen gezamenlijk beleid zoals voorgesteld op het gebied van: klimaat en duurzaamheid, werk en armoedebeleid, economische innovatie en leefbaarheid en kernenbeleid.

Uitvoering van dit programma vraagt van iedereen in onze gemeente een open houding voor initiatieven vanuit de samenleving, de wil tot samenwerking om kansen in onze regio te benutten en een overheid die de ruimte geeft door deze te faciliteren en te stimuleren.

Pekela, 16 november 2017

De programmacommissie

Coen Oosterveld

Trevor Mooijman

Auke ten Hoeve

Lamiek Groeneweg

Sandra Norder

Onze kandidatenlijsten voor de verkiezingen van 21 maart 2018

Pekela

1. Elly Knevelman
- 2 Sandra Norder
- 3 Lidwien Martens
- 4 Coen Oosterveld
- 5 Erik Schipper
- 6 Ben van der Boom
- 7 Sienus Greven
- 8 Anneke Duit

Stadskanaal

- 1 Nadja Siersema-Orsel
- 2 Auke ten Hoeve
- 3 Henk Otter
- 4 David Serra
- 5 Ronald Heerema
- 6 Wily Noppen

Veendam

- 1 Trevor Mooijman
- 2 Theo Mooijman
- 3 Lars Schieving
- 4 Ankie Schieving-Kruizinga
- 5 Rianne ten Veen
- 6 Martijn Sjoerdsma
- 7 Lisette Zwart-Boonstra